STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠIKANĚ

Školní program proti šikanování a kyberšikaně

Vypracovala: Ing. Zdena Brousilová

Platnost od: 1. 9. 2026

Účel a zásady

Škola netoleruje šikanu, kyberšikanu, ponižování, vydírání, vyhrožování ani jiné cílené ubližování. Každé oznámení se bere vážně, bez ohledu na to, zda je podáno osobně, anonymně, prostřednictvím schránky důvěry nebo elektronicky. Prioritou je bezpečí ohroženého žáka, zastavení ubližování, nestranné zjištění skutečností a prevence opakování.

Rozpoznání šikany

Šikana může zahrnovat fyzické útoky, nadávky, zesměšňování, vylučování z kolektivu, zastrašování, vydírání, ničení věcí, šíření ponižujících fotografií či zpráv a zneužívání sociálních sítí. Typickým znakem bývá opakování a nerovnováha sil, závažný jednotlivý útok se však řeší bez odkladu i tehdy, pokud dosud nejde o opakované jednání.

Bezprostřední postup při oznámení

1. Zajistit bezpečí a oddělit osoby, pokud hrozí další útok. Při zranění poskytnout první pomoc a podle potřeby volat 155 nebo 112.
2. Informovat vedení školy, podle situace zapojit školního metodika prevence, výchovného poradce, školního psychologa a třídního učitele.
3. S ohroženým žákem hovořit citlivě a v bezpečném prostředí, ujistit ho, že oznámení bude řešeno.
4. Zjišťovat informace odděleně od jednotlivých osob. Neorganizovat společnou konfrontaci oběti a podezřelého ani nucené usmiřování.
5. Vést věcný záznam: datum, místo, popis, přítomné osoby, dostupné důkazy, přijatá opatření a další kroky.
6. Vyhodnotit závažnost. Při podezření na trestný čin, závažném násilí, vydírání, vyhrožování nebo ohrožení dítěte kontaktovat policii či OSPOD podle okolností.
7. Informovat zákonné zástupce nezletilých žáků vhodným a bezpečným způsobem, chránit soukromí a bezpečí ohroženého žáka.
8. Stanovit ochranná opatření, odpovědné osoby a termín kontroly, situaci průběžně sledovat a ověřit, že ubližování skončilo.

Kyberšikana a digitální důkazy

- uchovat dostupné snímky obrazovky, odkazy, materiál nešířit mezi žáky
- požádat platformu o nahlášení závadného obsahu, odstranění obsahu koordinovat tak, aby nebyly zničeny důkazy
- při vydírání, vyhrožování, intimních materiálech, pronásledování nebo závažném útoku bezodkladně kontaktovat policii
- nepožadovat po žácích přístupová hesla ani neprovádět nepřiměřené prohlídky soukromých zařízení

Prevence a následná práce

- pravidelně pracovat s třídními pravidly, bezpečným oznamováním a odpovědností svědků
- sledovat klima třídy a místa s nižším dohledem, včetně odborného výcviku a domova mládeže
- zajistit průběžné kontroly
- pracovat s původci šikany přiměřeně věku a závažnosti
- po incidentu vyhodnotit účinnost opatření a sdílet pouze informace nezbytné pro bezpečí

Tísňové a školní kontakty

Služba		Telefon	
Jednotné evropské tísňové číslo		**112**	
Zdravotnická záchranná služba		**155**	
Policie ČR		**158**	
Hasičský záchranný sbor		**150**	
Funkce	**Jméno / služba**	**Telefon**	**E-mail**
Ředitelka školy	**Ing. Ivana Šuhájková**	**385 778 112**	**reditelka@isshnevkovice.cz**
Zástupce pro teoretické vyučování	**Ing. Pavel Brabec**	**385 778 114**	**pavel.brabec@isshnevkovice.cz**
Zástupce pro odborný výcvik	**Ing. Josef Blažek**	**385 778 130**	**blazekjosef@seznam.cz**
Sekretariát školy	**sekretariát**	**385 778 111; 607 038 231**	**info@isshnevkovice.cz**
Školní metodik prevence	**Ing. Zdena Brousilová**	**385 778 120**	**zdena.brousilova@isshnevkovice.cz**
Výchovná poradkyně	**Ing. Pavla Richtrová**	**385 778 117**	**pavla.richtrova@isshnevkovice.cz**
Školní psycholožka	**Mgr. Kristina Montagová, Ph.D.**	**385 778 116**	**kristina.montagova@isshnevkovice.cz**
Domov mládeže	**služba DM**	**385 778 124; 607 038 233**	**dmhnevkovice@seznam.cz**
Školní jídelna	**vedoucí jídelny**	**385 778 123; 727 813 876**	**jidelna@isshnevkovice.cz**

Podrobnější postup šetření a ochrany žáků

Oznámení přijímá kterýkoli zaměstnanec školy. Nevyžaduje se, aby oznamovatel předložil důkazy nebo situaci sám konfrontoval. Zaměstnanec zaznamená co nejpřesněji sdělená fakta, čas a místo a bezodkladně informuje vedení školy.

Škola rozlišuje opakované ubližování nebo zastrašování, závažný jednorázový útok, vyhrožování či násilí se řeší ihned bez čekání na opakování.

Rozhovory se vedou odděleně a v bezpečném prostředí. Nejprve se zjišťují informace od ohroženého žáka, následně od svědků a dalších osob. Otázky mají být otevřené a nevnucující.

Nedoporučuje se veřejné projednávání, nucené usmiřování, společná konfrontace oběti s podezřelým ani slib absolutního utajení.

Žákovi se vysvětlí, komu a proč bude nutné informace předat, aby bylo možné zajistit bezpečí.

Škola stanoví ochranná opatření: zvýšený dohled, bezpečný způsob příchodu a odchodu, určení důvěryhodné dospělé osoby, sledování míst a časů, kde k incidentům dochází. Opatření se průběžně kontrolují.

Zákonní zástupci se informují individuálně a s ohledem na bezpečí žáků.

Při podezření na trestný čin, vážném násilí, vydírání, sexuálním násilí nebo bezprostředním ohrožení škola neprodleně kontaktuje Policii ČR či zdravotnickou záchrannou službu a postupuje podle právních povinností.

Po vyřešení incidentu následuje práce s třídním kolektivem bez zveřejňování citlivých detailů, kontrolní rozhovory s ohroženým žákem a vyhodnocení, zda ubližování ustalo.

Právní a metodická východiska

- Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, zejména § 22 (povinnosti žáků a zákonných zástupců), § 29 (bezpečnost a ochrana zdraví), § 30 (školní řád), § 31 (výchovná opatření) a § 16 (podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami), vždy ve znění účinném v době řešení situace.
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních; od 1. 1. 2027 zohlednit také změnu provedenou vyhláškou č. 170/2026 Sb.
- Vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, zejména povinnosti při podezření na ohrožení dítěte, pokud se na situaci vztahují.
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, a zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, zejména při podezření na jednání, které může naplňovat znaky trestného činu.
- Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28, včetně relevantních příloh a aktuálních metodických materiálů MŠMT.
- Úmluva o právech dítěte, vyhlášená pod č. 104/1991 Sb., v rozsahu relevantním pro ochranu důstojnosti, bezpečí a nejlepšího zájmu nezletilých žáků.
- Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, a zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, pokud jsou relevantní.
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování ve školách a školských zařízeních a aktuální metodické materiály MŠMT k šikaně a kyberšikaně.
- Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, zejména § 16 (podpůrná opatření), § 22 (povinnosti žáků a zákonných zástupců), § 29 (bezpečnost a ochrana zdraví), § 30 (školní řád) a § 31 (výchovná opatření), vždy ve znění účinném ke dni použití.
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v aktuálním znění; změnu provedenou vyhláškou č. 170/2026 Sb. uplatnit od data její účinnosti 1. 1. 2027.
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění, pokud se uplatňuje podpůrné opatření.
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, zejména při podezření, že je nezletilý žák ohrožen nebo potřebuje ochranu.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 (GDPR) a zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů; sdílení informací pouze v nezbytném rozsahu a na odpovídajícím právním základě.
- Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28, včetně příloh a aktualizací zveřejněných MŠMT.
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, č. j. 21149/2016, a související aktuální metodické materiály MŠMT.
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, a zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, pokud okolnosti mohou nasvědčovat trestnému činu nebo je nutná součinnost Policie ČR.
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, při podezření na ohrožení nezletilého žáka.

Právní předpisy se používají vždy ve znění účinném v době konkrétního případu. Při změně právní úpravy škola aktualizuje postupy tak, aby byly v souladu s aktuálním zněním předpisů a interními dokumenty školy.